

Dansa estiu

La dansa dins del currículum i com a recurs educatiu

Formació reconeguda pel Departament d'Ensenyament codi REC 9000010513

Amb el suport de:

Amb el patrocini de:

Dansa estiu

La dansa dins del currículum i com a recurs educatiu

Dies: 4 i 5 de Juliol de 2016

Lloc: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona

Plaça Margarida Xirgu s/n Barcelona

Presentació

Dansa estiu és un curs de 20 hores adreçat tant a professorat d'educació infantil, d'educació primària (principalment cycle superior, adaptable a cycle mitjà) com a professionals de la dansa que s'interessen pel món educatiu, amb l'objectiu de crear sinergies entre mestres i ballarins i coreògrafs per caminar cap a la consolidació la presència de la dansa en el sistema educatiu en totes les seves facetes: com a contingut curricular, com a projecte singular, com a projecte amb l'entorn, o com a eina pedagògica.

Dansa estiu està dissenyat per a fomentar l'acostament dels professionals de la dansa i els mestres, de manera que cadascun dels col·lectius rebi una doble formació: d'una banda continguts de caire més teòric, que complementin el seu perfil i, d'altra banda, continguts més pràctics que fomentin aquestes sinergies.

Aquestes Jornades compten amb la col·laboració de diverses entitats del món de la dansa: l'Institut del Teatre (el CSD – Conservatori Superior de Dansa, l'EESA/CPD), l'IEA Oriol Martorell, l'AEDA – associació d'escoles de dansa autoritzades, l'APdC – Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya, que han proposat les ponències que constitueixen aquesta formació.

Les Jornades consten d'un bloc A comú, amb dues ponències (5 hores) i un bloc B d'itineraris diferenciats per educació infantil i educació primària amb tallers teòric-pràctics (12 hores + 1 hora de conclusions) i 2 hores no presencials.

Nombre de places: Itinerari B1 i B2 de primària màxim 60 places. Itinerari B3 d'Infantil – màxim 30 places. L'estructura de la formació està pensada perquè la meitat dels assistents siguin de l'àmbit escolar i l'altra, de l'àmbit artístic.

Cal portar roba còmoda i mitjons per l'aula de moviment.

Horari marc

Dilluns 4 de juliol de 2016

- 9:00 – 9:30** Acollida i matrícula
Lloc: Hall de l'Institut del Teatre
- 9:45 – 10:45** **Bloc A:**
Benvinguda a càrrec dels representants del Departament d'Ensenyament de l'Institut del Teatre
- Gemma Calvet (APdC), Dolors Cañabate (UdG) i Jordi Colomer (UdG):
Presentació de les conclusions de la Jornada “Dansa a l'escola _Mapa de Bones Pràctiques de la Dansa a l'Escola (Banyoles 2015)”
- 11:00 –12:00** Susana Pérez: “Impacte d’una classe de dansa en l’estructura de l’esquema corporal i la seva repercussió emocional : Projecte DEC”
- 12:00 –12:30** Pausa cafè al bar
- 12:30 –14:00** **Bloc B:** Tres itineraris paral·lels B1 i B2 per a primària, B3 per a Infantil.
- B1 - Elena Garcia, Carme Navarro i Pilar San José:
“Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l'escola” - Part I
- B2 – Constanza Brncic:
“El treball en tàndem: del marc a la vivència” - Part I
- B3 – Marta Amatriain i Elisabet Manen:
“La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l’aula o l’aula en moviment” - Part I
- 14:00 –15:00** Pausa dinar al bar
- 15:15 –17:15** B1 - Elena Garcia, Carme Navarro i Pilar San José:
“Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l'escola” - Part II
- B2 – Constanza Brncic:
“El treball en tàndem: del marc a la vivència” - Part II
- B3 – Marta Amatriain i Elisabet Manen “La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l’aula o l’aula en moviment” - Part II
- 17:15 –18:00** Ballem tots junts. Coordina: EESA/CPD de l'Institut del Teatre

Final de les activitats

Dimarts 5 de juliol de 2016

- 9:00 – 11:00** B1 - Elena Garcia, Carme Navarro i Pilar San José:
Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l'escola" – Part III
- B2 – Constanza Brncic:
"El treball en tàndem: del marc a la vivència"- Part III
- B3 - Marta Amatriain i Elisabet Manen:
"La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l'aula o L'aula en moviment" - Part III
- 11:00 – 11:30** Pausa cafè al bar
- 11:30 – 14:00** B1 – Constanza Brncic:
"El treball en tàndem: del marc a la vivència" - Part I
- B2 - Elena Garcia, Carme Navarro i Pilar San José:
"Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l'escola" - Part I
- B3 - Marta Amatriain i Elisabet Manen:
"La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l'aula o L'aula en moviment" - Part IV
- 14:00 – 15:00** Pausa dinar al bar
- 15:15 – 17:15** B1 – Constanza Brncic:
"El treball en tàndem: del marc a la vivència" - Part II
- B2 - Elena Garcia, Carme Navarro i Pilar San José:
"Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l'escola" - Part II
- B3 - Marta Amatriain i Elisabet Manen:
"La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l'aula o L'aula en moviment" - Part V
- 17:15 – 18:00** **Bloc A:** Recapitulem. (Auditori o aula de moviment).

Final de les activitats

Contingut de les ponències

Bloc A – part comú - Inauguració

Presentació de les conclusions de la Jornada “Dansa a l’escola _Mapa de Bones Pràctiques de la Dansa a l’Escola (Banyoles 2015)”

Presentació de la publicació a càrrec de la Universitat de Girona (UdG), l’Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya (APdC), la Companyia de dansa Moviment Lantana i l’Institut de Ciències de l’Educació Josep Pallach de la Universitat de Girona (ICE, UdG).

Bloc A - Conferència

“Impacte d’una classe de dansa en l’estructura de l’esquema corporal i la seva repercussió emocional: Projecte DEC”

El projecte Dansa Esquema Corporal (DEC) va sorgir de la necessitat de comprendre i avaluar com pot incidir una classe d’iniciació a la dansa en el coneixement del cos i la seva repercussió emocional. Els primers resultats es van presentar l’any 1999 a les “I Jornadas de Danza e Investigación”. Actualment estem desenvolupant la fase 11 del projecte que ens permet fonamentar i entendre els beneficis que aporta la pràctica de la dansa a la població general.

Bloc B - Itineraris

Itineraris B1 i B2 - Primària

“Creativitat i interdisciplinarietat: una experiència pràctica a l’escola”

Descripció:

És un taller plantejat per a que sigui útil al professorat de primària i dansa de forma que vulguin viure en primera persona experiències interdisciplinàries portades a terme de l’IEA Oriol Martorell.

Es presentaran unitats didàctiques treballades des del moviment i la dansa creativa i la música i l’educació visual i plàstica, que també inclouen altres àrees com la llengua i l’educació emocional, adreçades principalment al cicle superior i adaptables a cicle mitjà.

Objectius:

- Elaborar una unitat didàctica a l’entorn del poema “Podries” de la Joana Raspall des de la música, la dansa, l’educació visual i plàstica, la llengua i l’educació emocional.
- Proporcionar recursos metodològics per tal de provocar en els participants el gust i l’interès per a realitzar treballs de manera interdisciplinària.
- Apropar-se als llenguatges artístics a través de l’experiència viscuda en un context d’escola.

Continguts:

Dansa i música:

- El cos i el moviment com a vehicle d’expressió d’emocions i sensacions.
- Desenvolupar la creativitat a través d’una experiència corporal, un treball d’espai i ritme.
- Anàlisi d’imatges i textos per a compondre frases de moviment i coreografies.
- Composició en grup. Expressió col·lectiva.
- Aprenentatge de la cançó "Podries".

- Coneixement del ritme de la cançó a partir del moviment.
- L'expressió en la música; elements del llenguatge musical que aconsegueixen expressar diferents sentiments.

Educació Emocional:

- Treball de les emocions i sentiments que es desprenen de la lectura del poema.
- Treball de l'empatia, joc de rols per situar-se en la situació de l'altre.

Llengua:

- Comprensió del poema, treball de vocabulari.
- Coneixement de l'autora *Joana Raspall* i de la seva obra

Visual i Plàstica:

- L'ús de la càmera fotogràfica com a eina per a captar el moviment dels ballarins
- Transformació de les imatges a partir de diferents tècniques artístiques: collage, transparències, pintura...
- Treball de l'esbós de la figura humana.
- Expressió plàstica de les emocions sorgides a partir del treball previ del poema (ús del color, de la línia, utilització de les paraules com a part de l'obra artística).

Itineraris B1 i B2 - Primària

"El treball en tàndem: del marc a la vivència"

Descripció: En aquest taller teòric-pràctic, es treballarà al voltant de la relació professor-coreògraf en el context de l'aula i l'escola. Reflexionarem sobre l'abast, les dificultats, els reptes i les oportunitats que els projectes de dansa, externs a l'escola, poden aportar als professors, als alumnes, les seves famílies i als artistes-coreògrafs.

Objectius:

- Oferir un material ampli i divers per la reflexió sobre la relació entre professor i coreògraf i entre processos d'aprenentatge i processos de creació.
- Oferir eines específiques per al treball en dansa dels professors i per al treball pedagògic dels coreògrafs a l'aula, mitjançant l'intercanvi de perspectives, coneixements, experiències etc... entre professors i coreògrafs.
- Fomentar la creació de complicitats entre coreògrafs i professors per tal d'obrir possibles vies de col·laboració futures.
- Generar un debat ampli i divers entorn a aquestes qüestions i recollir un material que serveixi per a continuar treballant i reflexionant.

Continguts:

- Projectes artístics externs a l'escola: relacions entre les formes de fer dels professors en el context escolar i les formes de fer del/s creador/s.
- Vincle i compromís entre el professor i el coreògraf: el tàndem professor / coreògraf a l'aula. L'intercanvi de perspectives, coneixements, experiències etc... entre professors i coreògrafs.
- Relacions entre processos d'aprenentatge i processos de creació.
- L'especificitat de la dansa: el cos i el moviment com a mitjans d'aprenentatge. Materials per al treball present i futur.

Itinerari B3 – Infantil

“La dansa com a eina metodològica a Cicle Infantil. El moviment a l’aula o L’aula en moviment”

Descripció: Aquest curs pretén donar a conèixer un model de treball per a mestres d’infantil i de dansa on es combina l’aprenentatge de les àrees curriculars a través del moviment. Es coneixeran les dinàmiques de les dues especialitats per tal de poder vincular-les en projectes on la dansa es pugui utilitzar com a eina d’aprenentatge. Descobrirem com a través de la vivència i l’experimentació amb el cos podem motivar i facilitar l’aprenentatge escolar. L’objectiu final d’aquest curs és aprendre com les dues disciplines es poden enriquir per a poder afavorir el desenvolupament global dels infants. Aquest curs està dividit en dos blocs de treball el teòric i el pràctic.

Objectius:

Part teòrica

- Reflexionar sobre les àrees d’aprenentatge del cicle infantil
- Donar a conèixer la dansa en edat infantil
- Proporcionar eines coreogràfiques bàsiques per a l’organització del grup classe
- Conèixer un nou model de treball: Experimentar i aprendre a associar continguts curriculars amb el moviment
- Donar a conèixer el “Projecte Carpeta”: activitats didàctiques d’aula en moviment

Part pràctica

- Analitzar l’estructura de programació de propostes pedagògiques escola-dansa que s’han dut a terme.
- Experimentar corporalment el moviment creatiu i la dansa
- Posar en pràctica una proposta de sessió en moviment vinculada a un contingut curricular
- Facilitar la possibilitat d’intercanviar experiències d’ambdues bandes
- Dissenyar una proposta basada en el model proposat.

Continguts:

Part teòrica

- Coneixement de les àrees de dansa i del currículum escolar en cicle infantil
- Presentació del model que es proposa
- Coneixement d’eines bàsiques per a la organització del grup classe en l’espai de treball

Part pràctica

- Presentació interactiva de les propostes del “Projecte Carpeta”:
Les vocals es belluguen. Les endevinalles artístiques. De la recta a la corba tot ballant. -
El meu nom en lletres gegants. Un dia d’escola molt especial. Som síl·labes.
- Anàlisi de les diferents activitats
- Exposició d’experiències viscudes en ambdues bandes amb el treball amb nens
- Experimentació del moviment creatiu i la dansa
- Programació d’una sessió vinculant un contingut curricular al moviment.

Els ponents

Bloc A - comú

Sessió inaugural

Calvet, Gemma: presidenta de l'APdC.

Cañabate, Dolores: Departament de Didàctiques Específiques, UdG.

Colomer, Jordi: Expert en noves tecnologies docents, UdG.

Ponència

Pérez, Susanna: Ex-ballerina del grup Arsis Ballet de Cambra i Doctora en Psicologia. Coordinadora dels projectes de recerca: Dansa Esquema Corporal i Ballant amb l'Alzheimer, els quals estudien els beneficis que aporta la pràctica de la dansa en els seus participants. Actualment professora a Blanquerna, Universitat Ramon Llull, al Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre i tutora de projectes de Màster de Dansa Moviment Teràpia de la UAB.

Bloc B – itineraris

Itineraris B1 i B2

Brcic, Constanza: Coreògrafa i ballarina. Llicenciada en Filosofia per la UB, on finalitza el Màster en Pensament Contemporani i Tradició Clàssica. Realitza i dirigeix nombrosos projectes de creació a través de les arts escèniques en contextos diversos. Més informació: www.constanzabrcic.net

García, Elena: mestra especialista de dansa i moviment creatiu i dansa contemporània a l'IEA Oriol Martorell. Ha estat professora de dansa creativa i contemporània en diverses escoles de Barcelona i província. Ballarina d'entre d'altres, de les companyies Búbulus i Didier Theron. Creadora i formadora, juntament amb els Serveis Pedagògics del MNAC, del l'Activitat *Juli González per als més petits* (2009) i *Històries en relleu* (2010). Formadora al cursos: *L'escultura a l'escola des d'una perspectiva interdisciplinària* (2009) i *Dibuixar l'espai* (2008)– Associació ROSA SENSAT /MNAC. Formadora per l'IMEB (2006-2010) en els Seminaris de moviment per a mestres de música d'Escoles de Primària del districte de Sarrià Sant Gervasi, Barcelona. Formació a mestres d'escoles de primària d'Igualada: *Unitat Didàctica Interdisciplinària UDI* (2014)

Navarro, Carme: mestra de la matèria artística Visual i plàstica, i d'educació infantil i primària a l'IEA Oriol Martorell. Com a formadora, he format part del *Grup de Treball per a la Formació Artística* (2011), *Moodle Formació de persones formadores* (2009 /2010), *Formació d'estiu a Salesians* (2009). Formació a mestres d'escoles de primària d'Igualada: *Unitat Didàctica Interdisciplinària UDI* (2014).

San José, Pilar: mestra especialista de música i rítmica Dalcroze i Cap de departament de música de l'àrea de Dansa a l'IEA Oriol Martorell. Professora de sensibilització, llenguatge musical i piano a l'Escola Municipal de Música de Vilafranca del Penedès. Forma part de l'equip directiu des del 2012. Creadora i formadora, juntament amb els Serveis Pedagògics del MNAC, del *Històries en relleu* (2010). Formadora al cursos: *L'escultura a l'escola des d'una perspectiva interdisciplinària* (2009) Associació ROSA SENSAT /MNAC. Formadora de diferents seminaris dirigits als especialistes de música de les escoles de primària de

Vilafranca del Penedès (2011 i 2012) . Formadora del curs “Crèixer amb música a la llar d’Infants” organitzat pel Departament d’Ensenyament al Juliol de 2015.

Itinerari B3

Amatriain, Marta: ballarina titulada en Dansa Clàssica al Conservatori Superior de Dansa de l’Institut del Teatre de Barcelona i titulada en Educació Infantil.

Especialitzada en l’ensenyament de la dansa en edat d’infantil i primària i en la introducció de la dansa en els currículums escolars d’aquestes etapes educatives.

Actualment és professora del Conservatori Superior de Dansa de l’Institut del Teatre de Barcelona en l’especialitat de Pedagogia de la Dansa on imparteix assignatures d’Educació en el Moviment per a nens i Dansa i Educació. Professora del Postgrau en Dansa i Educació de l’Institut del Teatre de Vic. Forma part de l’equip de formadors en Rítmica Dalcroze que s’imparteix a l’Institut Llongueres de Barcelona.

Manen, Elisabet: logopeda i educadora social. Treballa com a logopeda dins una escola d’infantil i primària així com també porta la supervisió psicopedagògica de d’escoles bressol. L’experiència en programació educativa en diferents àmbits és el punt de trobada amb les propostes didàctiques en dansa. Especialista en el treball en equip dinamitzant projectes socials i educatius. Actualment treballa en equip amb Marta supervisant i analitzant els seus materials.